

Lasteaia koostöö vigastuste ennetamisel ja turvalisuse edendamisel TÖÖTUBA

Elo Paap
Tervisedenduse peaspetsialist
Viljandi Maavalitsus
elo.paap@viljandimaa.ee

<http://www.viljandimaa.ee/tervis//>
<http://et-ee.facebook.com/pages/Viljandi-Maavalitsuse-Tervisetuba/116700368402606>

13.juuni 2012, Nelijärve

I Töötoas kasutatud mõisted

Vigastus on defineeritav kui otsene ja nähtav õnnetusjuhtumi tagajärg.

Vigastuse põhjustab keha äkiline ja ootamatu kokkupuude järgmiste füüsikaliste nähtustega: meh.energia, kõrge või madal temperatuur, elektrivool, kemikaalid või ioniseeriv kiirgus. Need nähtused toimivad hulgal ja mõõtudes, mis ületavad organismi taluvuse piiri.

Turvalisuse edendamine on strateegia, mille eesmärgiks on suurendada kogukonna kontrolli nende tegurite ja olukordade üle, mis võivad vigastusi põhjustada või nende teket soodustada.

II Tervise edendamiseks sh turvalisuse edendamiseks olulised „võlusõnad“

kaasamine
võimestamine
järjepidevus

III Koostöök on oluline ...

ühised eesmärgid
usaldus
pühendumus
ühised ressursid
ühine kasum
võrgustik (erinevad institutsioonid)
koordineerimine (info, tegevused)

IV Töötoa I. ülesanne: Kaardistada võimalikud koostööpartnerid, keda kaasata lasteaia vigastuste ennetamise ja turvalisuse edendamise töörühma.

Lasteaias:	Direktor	Õppealajuhataja
	Majandusjuhataja	Õpetajad (esindaja)
	Hoolekogu esimees (või esindaja)	Liikumisõpetaja
	Õpetaja abi (esindaja)	Tervishoiutöötajad
	Kokk	Majahoidja
	Lapsevanemad	Lapsed
	Terviseimeeskond	Kogu personal

Soovitused: Iga lasteaed on iseseisev „organism“ mõni suur, mõni väike – see mõjutab ka töörühma suuruse. Väikeses majas on tõenäoliselt kaasatud kogu personal, suures majas sõltub töörühm inimeste motivatsioonist, vajadusest jne. Koostöösse kaasata inimesi mõistlikkuse ja „OPTI“ printsiibil – keda vajatakse ja kes soovib olla kaasatud **Q**lukorraga tutvumise, **P**laneerimise, **T**egutsemise, **h**Indamise faasis.

Omavalitsuses (vald/linn) k.a küla:	Tervisedenduse spetsialist	Liiklusspetsialist
	Haridusnõunik	Konstaabel
	Perearstikeskus	Tervisenõukogu
	Sotsiaaltöötaja/nõunik	Arendusspetsialist
	Pearaamatupidaja	Noorsootöötaja
	Lastekaitse spetsialist	Volikogu esindaja-Raha
	Vallaarst	Vabatahtlikud ühendused

Soovitused: Tervisedenduse spetsialisti on omavalitsuse tasandil mõttekas otsida ainult Tallinna linnas, mujal Eestis pole veel väga populaarne valda/linna sellist spetsialisti palgata. Ameti nimetused võivad olla paikkonniti väga erinevad, aga töö sisu suhteliselt sarnane (näiteks: spetsialist, nõunik jne). Omavalituse tasandilt on äärmiselt oluline omada lasteaias töögrupis koostööpartnerina inimest, kes mõjutab raha liikumist näiteks mõni volikogu liige. Eriti tulemuslik on kui selle inimesel on seos lasteaiaga – lasteaias käiv laps või lapselaps jne.

Maakond ja/või riik: Maavalitsuse haridusnõunik	Maavalitsuse Tervisetuba – tervisedendaja
Maanteeamet	Kiirabi
Politsei	Eesti Energia
Päästeamet	RMK
Punane Rist	Haigekassa
Terviseamet	Päästeamet
Veterinaar-ja Toiduamet	Tööinspeksioon
Keskkonnaamet	Statistikaamet
TEL koordinaator/võrgustiku LA-d	Lastekaitse spetsialist
Siseministerium	Haridusministerium
TAI	

Soovitused: Mõelge ka siin tasandil, keda kaasata millises arenguplaneerimise etapis (Millal partneri tegevusse kaasad - **Q**lukorraga tutvumine, **P**laneerimine, **T**egutsemine, **h**Indamine?). Kaardista nimetatud asutuste esindaja oma paikkonna põhiselt, kes on näiteks Teie maakonna päästeameti ennetustegevuse inimene, millised on tema kontakti jne. See on sulle oluline töövahend oma tegevuste planeerimisel.

V Töötoa II. ülesanne: Sõnasta (ühine) kasum, mida saadakse, vigastuste ennetamise ja turvalisuse edendamise alaselst koostööd tehes.

- Esmalt: oluline sõnastada isiklik kasu, miks üldse koostöö teha. Töötoas sõnastati järgmised ISIKLIKUD kasud:

Minu oma töö lastega	Uued kogemused	Rahulolu tehtust
Hingerahu	Õnnetuste ärahoidmine	Sotsiaalne kasu
Kogemused	Teostamise tulemuslikkus	Isiklik eeskuju
Õppimine ja õpetamine	Turvaline töökeskkond	Toit
Emotsionaalne	Laste heaolu paraneb	Vanemate rahulolu
Koolitustel osalemine (tasuta)	Oma laps lasteaias	
Kompetentsus õpetajana	Saan tunnustust	Materiaalne preemia
Karjäär	Vähem vigastusi, kõigi rahulolu	
Plaastrite kokkuhoid	Teadlikkus, kelle poole pöörduda	
Võimalus realiseerida oma ideid ja võimeid		Hingerahu kõigile
Vastutuse jagamine (sh ülesanded)	Uued tutvused ja positiivsed elamused, kasulikud kontaktid	
Tunnen ennast lasteaias lastega tegutsedes turvaliselt, sest ei pea muretsema võimalike õnnetuste pärast		
Tagab rahuolu tunde, et olen andnud oma panuse-turvaline päev lastele ja rahulolu vanematele		
Lapsed on terved ja teadlikud, personal ja lapsevanemad on rahul ja õnnelikud= mina olen rahul ja õnnelik		
Kui töötajad on terved (nii vaimselt kui füüsiliselt), siis nad teevad oma tööd paremini		

- Teiseks: oluline sõnastada koostööpartnerit:

Võimalikult vähe õnnetusi	Sidemete loomine ja suhete/koostöö tihenemine
Kogemuste vahetamine ja jagamine	Materiaalne kasu
Millegi uue loomine	Reklaam+ maine= kõik saavad linnukesed kirja
Kodaniku tervis	Elujõuline tööiga
Pikk kvaliteetne elu	Meid on vähe „jääme ellu“
Ettevõtlus-tootmine	Paikkonna elavdamine
Nende eesmärgid täituvad	Maine paraneb
Turvalisem elukeskkond	Tunnustus- lasteaia poolne ja teistelt ettevõtjatelt
Isiklik huvi (oma laps lasteaia)	Võimalus oma tööd tutvustada
Rahulolu	Järgmistel valimistel edu (volikogu)
Teadlikkus paraneb	Käsi peseb kätt!
Ressursside (aeg, raha, inimesed) jagamine ja kokkuhoid	
Teadlikkus- tekib rajatise tervise tegevuseks	
Spetsialistidel on võimalus teavitada ja teha preventsiiooni	
Ennetustöö vähendab ametkondade kulusid ja töökoormust	

NB! Mõttele juba enne koostöö algatamist ja ettepanku tegemist, milline võiks olla koostööst saadav kasu – see võib olla motivaatoriks!

Jõudu tööle ja meeldivaid koostööelamusi!